

ÚJPEST GYERMEKEIÉRT

Április 14-éig várják a javaslatokat a Városházán az 1992-ben alapított Újpest gyermekeiért-díj idei jelöltjeire. A kitüntetéssel azon pedagógusok, közművelődési szakemberek, illetve egyéb területen dolgozó személyek és kollektívák munkáját ismerik el, akik (amelyek) a legtöbbet teszik a kerület ifjúságáért.

E-mail: kocsismihaly@helyitema.hu

KERÜLETÜNK

Akit a mozdony füstje éltet

Manapság már más jut eszünkbe, mint régen, ha az mondjuk: mozdony. És talán a gyerekek sem akarnak már mozdonyvezetők lenni, mint ahogy Rudó József gyermekei is más pályát választottak. Az apa azonban nem tud elszakadni az Istvántelki Főműhelytől.

URBÁN BEATRICE

Mi a „szétszedett kávédaráló”? Senki nem tudja a fiúk közül sem. Csoda, mert mindnyájan rengeteg tudással bírnak hozzám képest.

Harmincháromból négy

Három hajladozó, munkával elfoglalt, kék köpenybe burkolt alak közül kinézek valakit. Magas szikár, ősz hajú férfi. Cspóig alig érő, fakóra mosott egyenkabátban inge, kardigánja fölött. Keskeny, barázdált arcában feltűnően sziporkázó kék szemek nevetnek rám, ahogy elindulok felé a műhelyen át. Egyenes derékkal áll, úgy fordul felém, várakozó barátságossal.

– Ez egy negyvenéves – mondja. Főleg román területeken járt. Harminchárom készült belőle ezerkilencszáztizennégyben. Az első világháborúból nem jött belőlük haza, csak négy. A főműhely dolgozói közül is vagy kilencvenegyen kaptak azonnali behívót a mozgósítás napján. De később aztán sokat felmentettek a szolgálat alól. Istenem, mióta is van itt, Istvántelken?!

Mindig is itt voltak a legtöbb tudó szakemberek. A tanoncok jelentkezők térszemléleti, kézügyességi, technikai és értelmi képességeit, meg lelki alkalmasságát is próbára tették, mielőtt ide jöhettek, tanulni a mesterséget. Megnézhetjük a többiekét is, ha gondolom.

Hatvan év minden mozdonya

Földbe cövekelt lábbal bálumolom a férfi arcát. Nem jön ki a számon, hogy „bácsi”. Egyértelmű, hogy kincset leltem. Itt, a műhelyben, ahol dolgoznak még páran (ezerből harminc ember maradt), fűtenek. Leengedik a bejárat fém rolettáját. Nem jár át

A szerző felvétele

mindent a szél. A csarnokban zuhog be a hólé a elgondolkodva álló gőzöskö fejére. Meg kellene még keresnem, szeretném elkérni a számát.

– Jó, hát persze! Csak bemegyünk az irodába, nem tudom fejből. Megmutatom a könyveket is! Vannak ám érdekes dolgok. Ott van minden. Hatvan év minden mozdonya be van jegyezve.

Be van minden jegyezve – a fejébe és a lelkébe. Záporoznak a kérdések, Józsi bácsi, akárha tűz körül gyűlnék, mesél és mesél. Kicsit szégyenlősen, mintha baj volna, hogy nem bírt előbb megszülni, és ezért „csak” negyvenégytől van itt.

Szakmunkás volt, hegesztő is, művezető, aki minden mozdony lelkét suttogásokból ismeri. Egyetemre ment, gépészmérnöki diplomát szerzett, volt vagy tíz évig a központban is. Röntgen technikusként is tanult, vizsgázott. Azt muszáj tudni! Űzembe helyezés előtt a mozdonyokat át kell világítani, mert a legapróbb hiba sem maradhat láthatatlan.

Bonyolultak, szépek a rajzok. Könyvek halmaza kerül elő. Kidobták, zúzdába szánták. Megmenekült. Behúztam a folyosóról mind, hallom a hangját. Bennük van minden a gőzösköről. Amit szétbon-

tottak, zölddel áthúzza. Már legtöbb a zöld. Itt van ezekben a könyvekben minden. Itt van öten... nem! – hatvan év. Nagy beszédés kezét óvón fekteti rá az öreg könyvek tetejére. Előkerülnek a képek is.

A papundekli dobozban, rendben, sorban. Nagyrészüket fekete-fehér. A mozdonyvezető behozta a 424-est szervizre, nem vette észre, a szerkocsi közti csatlakozást függőlegesen szerelték vízszintes helyett. Letépte az egész lemezt. Merengve nézi a képet. Hogy lehet ilyet nem észrevenni?!

Ez a másik itt egy hosszabb mese. A mávos kerítésnél. Ez a szörnyű füst? A német BR52-es magyar változatát, az 520-ast vettük a háború után. Fonyódnál állt. A fűtő horgászni ment kicsit, a hangokra rohant vissza. Megfogta a kapaszkodót. Akkor robant a kazán, ő megmaradt, a vezető viszont bent aludt. Nem volt ideje felébredni szegénynek.

Mai rozsdatemető?

Kint ragyog a hideg téli nap a tavaszélemben. A félhalott gőzöskön át bevilágít az omladozó ódon irodába. Rásüt az ősz feje az íróasztalnál, az ablak előtt.

A gyerekei nem lettek vasutasok, az egyik állatorvos, a másik közgazdász. Nem nagyon érdeklí ma már a fiatalokat a vasút. Pedig! („Megint az lennék, ha előlről kellene kezdeni az egészet.”)

Van egy mindentudó ember Istvántelken, aki csak a saját telefonját nézi ki noteszből. Minden más a fejében van. A Rudó mérnök. Józsi bácsi.

NÉVJEGY

Rudó József

1930. április 20-án született Úllón. Az Istvántelki Főműhelyben 1944-ben kezdett dolgozni ipari tanulóként, majd a Budapesti Műszaki Egyetem gépészmérnöki karán diplomázott 1957-ben. 1974-től tizenkét évig a vezérgazgatóságon dolgozott. Mérnöki munkája mellett volt mozdonyszakértő, kazánbiztos, a mozdony osztály főmérnöke. Végezte a vadonutú mozdonyok engedélyezési próbáját, volt mozdonyvezető. Nincs olyan, amit ne tudna a villany-, gőz-, dízelmotordozókról. 1986-ban nyugdíjba ment, de visszahívták a főműhelybe.

Újpest templomai: a baptisták

Az ezernyelcsázás évek végén Újpesten a baptista hívők száma annyira megsaporodott, hogy gyülekezet alapítására is lehetőség nyílt. Az 1873-ban indult misztikus munka eredményeként 1880-ban alakult meg a helyi közösség, körülbelül húsz taggal, tovább színesítve a helyi felekezeti palettát. 1901-ben váltak önállóvá, és 1914-ben megépítették impozáns imaházukat mai helyén, a Kassai utca és Munkásotthon utca sarkán. Elkészültét József főherceg nagyvonalú támogatása, és az itt élő németek adományai is segítették.

Az 1970-es évek közepén az épület megmaradása bizonytalanná vált. Hosszas egyeztetések és nagy nehézségek árán végül is egy átépítéssel sikerült megtartani. Mára egy több mint ötszáz fős, több közösségi teremmel, bemelegítő medencével rendelkező épület ad otthont a gyülekezetnek. Az istentiszteleteket nemes hangú orgonaszó kíséri. Megszólaltatója Beharka Pál orgonaművész, aki több mint ötven éve teljesít szolgálatot az imaházban. Munkássága elismeréseként 2001-ben Újpestért-díjat kapott, tavaly pedig a Los Angeles-i Biola University disz doktori kitüntetését vehette át. (Utóbbiról lapunk 2006. február 1-jei számában számoltunk be.)

Nagy utat tett meg egy évszázad alatt a gyülekezet, amíg tavaly eljuthatott megalakulásának 125. évfordulójához. Mára 244 taggal az ország negyedik legnagyobb baptista közösségévé fejlődött.

A baptisták a protestáns egyházak keretein belül élnek. Lelki vezetőjük a prédikátor. Legfőbb vallási sajátosságuk a bemelegítés. Ez többnyire felnőtt korban történik meg, amikor a hívő eljut az Istenhez való megtérésre, és ezt egy ünnepi eseményen meg-

A szerző felvétele

vallja társai előtt. A vallás gyakorlása mellett sokoldalú társadalmi tevékenység is köthető az újpesti baptistákhoz. A gyülekezet egyben egyházzenei központ is, amely színvonalas koncertjeiről, egyházzenei áhítatairól egyaránt ismert. (Nemzetközi hírű hangszerekáráról, melynek vezetője Simon Norbert, a gyülekezet karnagyja, 2005. december 21-én számunkban olvashattak.)

A testvéregyházakkal való együttműködésen túl jó kapcsolatokat ápolnak a különböző iskolákkal, valamint a határon túli szervezetekkel is. Tiszteletreméltó a körházmisztikus munkájuk is.

Mihály Zoltán

GYERMEKNEVELÉS

A gyermekeket nem lehet siettetni

A szülők kétségbeesnek, nem tudják kizárólag fordulhatnának segítségért, s közben „baj” van a gyermekükkel, gyakran ök sem tudják kezelni, de a viselkedési zavarok különösen közösségekben, óvodákban és iskolákban jelentkeznek. Ismerős helyzet. Sokak életét keseríti meg, hogy az átlagostól eltérő képességű, vagy szociálizációs csemetéik nem érzik jól magukat az adott közösségekben, frusztráltak lesznek, s a másik oldalról is gyakran bántó véleményeket kapnak a gyermekükkel kapcsolatban.

Az első lépés az, hogy a szülők is el tudják dönteni, gyermekük különböző okokra visszavezethetően az átlag fölötti, vagy alatti teljesítményekre képesek. Ennek ismeretében irányítják a kicsik mindennapjait. Nagy Vilma, az Indigó Ház Alapítvány kuratóriumának elnöke állítja, hogy a szülők – ha figyelnek – mindig tisztában vannak azzal, hogy például indi-

góggyermekük van, vagy egyszerűen viselkedési zavarokkal küzd az apróság.

– Nagyon fontos, hogy a szülők az „el-térésekről” tájékozottassák az óvónőket, vagy tanárokat is. Ezzel együtt előfordulnak nagyon rossz példák. Vannak olyan pedagógusok, akik az információk birtokában sem tudnak mit kezdeni a gyermekkel. Szélsőséges esetben a gyereket kizárják a közösségből, s a szülőknek is elkeresítő, nem egyszer felháborító üzeneteket küldenek, hogy mit kellene csinálnia vele...

Ha a szülők időben, vagy akár egy-egy ilyen atrocitás után az Indigó Házhoz fordulnak, akkor remélhetően segítséget. A fejlesztéssel foglal-

kozó szakemberek (konduktor, gyógytornász, óvónő, tanítónő, gyógypedagógus, pszichológus, pszichiáter) néhány alkalommal játszatják, foglalkoztatják a gyermeket, s közben zajlik a képességek és lemaradások feltérképezése, a rejtett képességek feltárása.

– A gyerekek eltöltötenek nálunk háromnegyed órát és játék közben észre sem veszik, hogy szinte mindent

megtudunk rólok. Ezek az információk nyújtanak alapot a későbbi, közös munkához. Ebben benne van az elmaradottabb funkciók célzott fejlesztése, illetve az átlag fölötti képességek kibontása, erősítése is.

Indigóknál kiscsoportos és egyéni fejlesztéseket is végeznek, módszerek sokfélesége lehetőséget nyújt arra, hogy a képzési program elemeit egy komplex rendszerre fűzzék össze.

A képességfejlesztési programokban részt vevő gyermekek párhuzamosan más terápiát is igénybe vehetnek. Ha például egy beilleszkedési zavarral kezelt gyermeknek már nincs szüksége a kezelésre, részt vehet zeneterápián, vagy színházterápián, mely módszerrel a szociális érettség tovább fejleszhető.

Az Indigó Ház Alapítvány palettáján megtalálható többek között zenete-

HITÉLET

„Hívom és küldöm...”

A családi élet mellett állókat szólította meg Biró László, a Magyar Püspöki Konferencia családreferens püspöke, a Magyar Katolikus Családegysület elnöke április leveleiben. Többek között ezekkel a szavakkal: „Áprilisban küldöm a családokat a szomszédhoz, a lakókörzetükben élőkhez, akikkel naponta találkoznak, és közömbösen, esetleg barátságatlanul néznek egymásra (...) Életminőség-javításra, szolidaritásra hív bennünket Jézus, arra, hogy szeretettel forduljunk ne csak közvetlen családtagjainkhoz, hanem mindazokhoz, akikkel az élet összehoz, például szomszédainkhoz. »Az én parancsom, hogy szeressétek egymást, ahogy én szeretlek titeket. Nagyobb szeretete pedig senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért.« (Jn 15, 12) A szomszédokra vonatkoztatva arról a szolidaritásról van szó, amelyben nemcsak felesleges anyagi javainkat, hanem önmagunkat adjuk, azaz szeretettel fordulunk feléjük.” Milyen a szomszédaitokhoz való viszony? – kérdezi a püspök a házaspárokat. „Néha félreértések, ügyetlenségek miatt nem jó a szomszédokkal való kapcsolat. Isten megelőző szeretete erejében merünk-e indulni a hozzáink közel lakók felé? Hogyan sikerült a megromlott szomszédai viszonyt jóra fordítani? Mit tehetnél tágabb környezetet szebbé tételéért? Ilyenkor, a húsvéti negyven nap testi-lelki megtisztulásának idején különösen fontos kérdések ezek egy keresztény ember számára, s különösen a családi közösség megtartó vonzásában élőknek, akik érzik, hogy adni is kell abból, ami az övék. „Hívom és küldöm a családokat, hogy induljanak a felelősségteljes, jó szomszédai viszonyt megvalósítani.” (A teljes levél a Magyar Katolikus Családegysület honlapján – és az Új Ember március 26-ai számában is – olvasható.)

MINT AZ ÚJ...

...csak SOKKAL olcsóbb!

HASZNÁLT SUZUKI NAGY VÁLASZTÉKBAN MÁR 10% BEFIZETÉSTŐL RONCSBESZÁMÍTÁS: 100 000–300 000 FORINTÉRT.

SUZUKI RÓMAI III., Rákóczi út 33. Info: 240-4444

KOMPAKT AUTÓ XIII., Fáy utca 72. Info: 239-4808

-12% 12 napon át minden Swiftre és Ignisre

2006. április 1-től 2006. április 12-ig, hitelre történő vásárláskor.

SX4. MEGÉRKEZETT. VEZETTE MÁR?

SUZUKI PEST Budapest XIII., Dózsa Gy. út 63. Info: 450-3250 • www.suzuki-pest.hu

Új irodánkba keresünk kizárólag jókedvű, fiatal lányokat!

Tudsz beszélgetni?

És sokat akarsz keresni? Akkor közzénk vagy! Magas fix alap + jutalék!

1/336-5611 30/486-5936